

KAJ STORITI, KADAR MAČKA POTREBO OPRAVLJA ZUNAJ STRANIŠČA?

Zdrava mačka brez vedenjskih težav je sobno čista, potrebo opravlja v mačjem stranišču ali na vrtu, če ima omogočene izhode. Kadar mačka bodisi malo ali veliko potrebo opravi zunaj svojega stranišča, nas mora upravičeno skrbeti. Seveda se tudi mačkam lahko včasih primeri nesreča, če jih denimo pomotoma zapremo v kakšno sobo ali če se česa močno prestrašijo, vendar se tovrstne nezgode dogajajo le izjemoma. Kaznovanje mačke, ki je svojo potrebo raje kot v mačjem stranišču opravila kje drugje (na postelji, na kavču, v košu za perilo ali na tleh) pod nobenim pogojem ne pride v poštev. Če bomo mačko kaznovali, bomo dosegli samo, da se nas bo bala, težava pa se bo tako le še poglobila. Takšno obnašanje ni plod maščevanja, mačka nam ne »nagaja«, gre zgolj za znak, da nekaj ni v redu.

ČIŠČENJE MAČJEGA URINA

Mesto, kamor je mačka urinirala, ima mnogokrat tudi po čiščenju izrazit vonj, ki ga mi sicer ne zaznavamo, mačka pa, zato obstaja velika verjetnost, da se bo na »kraj zločina« vrnila in s svojim početjem nadaljevala. V praksi se je izkazalo, da je najboljša čistilo mešanica vode in etanola, zadostuje že 10 ml etanola na 100 ml vode. Priporočljivo je tudi mački vsaj za nekaj časa preprečiti vrnitev na mesto nezgode, lahko si recimo pomagamo s kosom pohišva.

MOŽNIH RAZLOGOV ZA OPISANO MAČJE VEDENJE JE VEČ

1. Umazano mačje stranišče

Mačje stranišče je priporočljivo očistiti vsaj enkrat na dan, enkrat tedensko je potrebno zamenjati celoten pesek, prazno stranišče pa temeljito očistiti, pri čemer ne smemo uporabljati agresivnih čistil z močnim vonjem.

2. Aromatiziran mačji pesek

Nekateri mačji peski so odišavljeni in zato niso primerni za vse mačke, saj jih s svojim močnim vonjem odvrnejo od opravljanja potrebe v mačjem stranišču. Ponudnikov neodišavljenih mačjih peskov na tržišču je veliko in sami moramo ugotoviti, kateri je za našo mačko najbolj optimalen. Kadar mački pesek ni všeč, bo potrebo opravila zunaj mačjega stranišča.

3. Napačen tip stranišča

Nekatere mačke imajo raje odprta, druge pa zaprta mačja stranišča. Tudi velikost stranišča je izjemno pomembna, saj ima veliko mačk glede na svojo velikost premajhno stranišče. Na splošno velja, da naj bi bilo mačje stranišče veliko vsaj toliko, kot znaša ena dolžina in pol mačke. V gospodinjstvu, kjer sobiva več mačk, moramo imeti tudi več mačjih stranišč, praviloma toliko, kot je mačk in enega dodatnega.

4. Napačna pozicija mačjega stranišča

Mesto, kamor bomo postavili mačje stranišče, mora biti dobro premišljeno. Če bo pozicionirano nekje sredi dogajanja, obstaja velika verjetnost, da si bo mačka izbrala kakšno drugo mesto in tam opravila potrebo. Mačje stranišče dajmo v miren prostor, kjer se bo mačka počutila varno in kjer bo lahko v miru in brez zunanjih motilcev opravila potrebo. Kadar stranišča nimamo možnosti postaviti za kakšno omarico, kjer bo bolj skrito, ga postavimo vsaj v kot sobe, saj se bo mačka tam počutila varneje.

5. Slabe izkušnje

Včasih se zgodi, da mačka s svojim straniščem povezuje kakšno slabo izkušnjo, najsi se je v stranišče zatekla, ko smo jo lovili, da bi ji dali zdravila, lahko jo med opravljanjem potrebe napade drug maček ipd. V tem primeru je najbolje mačje stranišče prestaviti na drugo lokacijo in težava bo morda izginila. Pomembno je, da ima mačka med opravljanjem potrebe mir, torej je ne božamo in ne gledamo, morebitne moteče dejavnike pa odstranimo.

6. Zgodnje navajanje mladičev

Mačji mladiči sicer mačje stranišče najdejo in uporabljajo nagonsko, vendar ne bo nič narobe, če jim pri tem pomagamo. Ko posvojimo mačjega mladiča, mu priskrbimo nizko in lahko dostopno mačje stranišče, tudi gibanje mu na začetku omejimo. Vsakič, ko bo maček uporabil stranišče, bo to prineslo k obnašanju, ki bo zanj značilno preostali del njegovega življenja. Po nekaj dneh, ko se bo v nekem prostoru počutil lagodno, mu omogočimo dostop še do ostalih delov hiše ali stanovanja.

7. Bolezen

Vzrok za takšno mačje obnašanje lahko tiči tudi v boleznih, možnih bolezenskih stanj je veliko, zelo pogost je s stresom povezan mačji idiopatski cistitis. Če torej opazimo, da mačka potrebo opravlja zunaj mačjega stranišča, če se pri opravljanju potrebe pretirano napenja ali če urinira večkrat na dan in po kapljicah, nemudoma obiščimo izbranega veterinarja, ki bo žival pregledal, postavil diagnozo in predpisal ustrezno terapijo.

8. Pozna starost

S starostjo mačke navadno postajajo vse bolj negotove in občutljive na takšne in drugačne zunanje dejavnike, lahko se počutijo ogrožene ob prisotnosti drugih mačk na teritoriju, poleg tega pa lahko nastopijo težave s sklepi in s kostmi, dostop do mačjega stranišča s previsokim robom pa jim predstavlja prevelik napor.

9. Strah in anksioznost

Mačke so v naravi najbolj ranljive med opravljanjem potrebe in četudi stanovanjske mačke praviloma nimajo sovražnikov, se tega same ne zavedajo: grožnja jim lahko predstavlja še ena mačka v gospodinjstvu, sosedova mačka, ki so jo videle samo skozi okno, glasen lajež psa v sosednjem stanovanju itd., možnih vzrokov je skratka veliko. Kadar se nam zdi, da naša mačka kaže znake stresa, se posvetujmo z behavioristom. Poleg tega poskrbimo, da bo mačje stranišče čisto in na mirnem mestu. Tudi s sintetičnimi mačjimi feromoni si lahko pomagamo, saj na mačke dokazano delujejo pomirjevalno. Mačke imajo strašno rade visoke lege, saj se tam počutijo bolj varno. Zagotovimo jim torej kakšno kartonsko škatlo na omari ali pa jim napravimo mačje police in visoko ležišče, kamor se bodo lahko umaknile pred takšnimi in drugačnimi motečimi dejavniki.

Avtor članka:

Žiga Kosec

FOTO: Arhiv Zavetišča Horjul

© Medi©at | www.medicat.si